

Verdikt dňa: obchodnú dohodu Mercosur musí preskúmať Európsky súdny dvor

Európsky parlament dnešným hlasovaním (21.1.2026) rozhodol o najbližšom osude obchodnej dohody Mercosur, ktorú posla na posúdenie Európskemu súdnemu dvoru. Stalo sa tak deň po tom, ako prišlo do Štrasburgu viac ako 6000 výrobcov potravín z EÚ povedať hlasné 'nie' tejto dohode. Protestu sa zúčastnili aj zástupcovia Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory a bol zámerné naplánovaný deň pred rokovaním europoslancov o dohode Mercosur.



Rozhodovanie europoslancov v otázke obchodnej dohody Mercosur bolo veľmi tesné: 334 poslancov hlasovalo za postúpenie dohody Európskemu súdnemu dvoru, 324 bolo proti a 11 sa zdržalo. Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora (SPPK) považuje dnešný verdikt Európskeho parlamentu za mimoriadne dôležitý krok, ktorý môže zabrániť vážnym hospodárskym, environmentálnym a sociálnym škodám na európskom poľnohospodárstve a potravinárstve. Všetky doteraz uskutočnené aktivity vrátane viacerých protestov proti Mercosuru tak mali zmysel. Európski poľnohospodári a potravinári nateraz dočasne dokázali pozastaviť konečné rozhodnutie o dohode, ktorá sa pripravovala 25 rokov.

„Vítame rozhodnutie europoslancov vrátane ôsmich slovenských, ktorí hlasovali za posúdenie dohody Európskym súdnym dvorom. Sme radi, že sa nám ich dlhodobou prácou a lobbíngom na domácej a európskej pôde podarilo presvedčiť, aby viac vnímali obavy európskych producentov. Nie nadarmo sme sa za ostatný rok zúčastnili piatich európskych protestov, kde jednou z tém bol aj Mercosur. Dnešným dňom sa otvára nový priestor pre ďalšie odborné rokovania a zároveň priestor na konanie Európskeho súdneho dvora,“ okomentoval rozhodnutie predseda SPPK Andrej Gajdoš.

SPPK dlhodobo poukazovala na riziko pre agropotravinárstvo, ktoré môže Mercosur priniesť. Súvisí

so znížením konkurencieschopnosti európskych producentov, zvýšením dovozov lacného hovädzieho mäsa, hydiny, cukru či etanolu, ktoré môžu vytlačiť európsku produkciu z trhu. Vzhľadom na ekonomické prínosy dohody na iné odvetvia národného hospodárstva SR sme preto žiadali, aby sa agropotravinárstvo spod dohody vyňalo.



„Je neprijateľné, aby EÚ sprísňovala pravidlá pre svojich poľnohospodárov, no zároveň otvárala trh výrobkom, ktoré tieto pravidlá nespĺňajú. To nie je voľný obchod, to je vedomé poškodzovanie vlastných producentov. Práve preto je dnešné rozhodnutie kľúčovým a umožní posúdiť, či skutočne je obchodná dohoda Mercosur v súlade so zmluvami EÚ alebo ide proti nim,“ dodal Andrej Gajdoš.

SPPK očakáva, že preskúmanie dohody prinesie jasné odpovede na otázky jej súladu s európskym právom, ochranou spotrebiteľa a princípmi spravodlivej hospodárskej súťaže. Európsky parlament sa môže k rokovaniu o dohode Mercosur vrátiť až potom, ako Európsky súdny dvor vydá svoje stanovisko. Tým sa vytvára niekoľkomesačný priestor na odklad dohody a pokračovanie v tak potrebnom odbornom dialógu medzi európskymi výrobcami potravín a politikmi na národnej aj európskej úrovni.

Stanovisko COPA - COGECA k rozhodnutiu Európskeho parlamentu:

Výsledok hlasovania v Európskom parlamente o postúpení dohody Mercosur Európskemu súdnemu dvoru jasne ukazuje, aká kontroverzná je táto dohoda.

Ukazuje tiež, že argumenty predložené poľnohospodárskou komunitou, ktorá chce len spravodlivosť, dali zmysel mnohým poslancom parlamentu naprieč národnými a politickými líniami.

Európski poľnohospodári a poľnohospodárske družstvá sú prví, ktorí platia za geopolitické otrasy a nepokoje. Spravodlivý a vyvážený obchod, ktorý je v súlade s vnútornými politikami, musí byť istý aj v neistých časoch. Obchodná politika nemôže naďalej odmeňovať nižšie štandardy, zatiaľ čo od

európskych poľnohospodárov sa vyžaduje, aby robili viac s menej prostriedkami.

Súčasná globálna neistota je ďalším dôvodom, prečo by EÚ mala investovať do sektora, ktorý je základom európskeho projektu, ktorý posilňuje hospodárstvo EÚ prispievaním k pozitívnej obchodnej bilancii v oblasti poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov a udržuje vidiecke komunity, pričom občanom poskytuje bezpečné, vysoko kvalitné a výživné potraviny, a chrániť ho.